

Scriitorul e ca o gospodina, stie cand s-a copt prajitura

Ana-Maria Beligan s-a nascut la Bucuresti in 1958. A absolvit in 1981 Sectia de Regie Film a Institutului de Arta Teatrala si Cinematografica I. L. Caragiale din Bucuresti. In 1982 paraseste Romania si, dupa 7 luni petrecute intr-un lagar german, emigreaza in Australia. Incepe sa scrie relativ tarziu, dupa nasterea fiicelor sale, Katrina si Dana. Publica in diverse reviste australiene (RePublica, Voices, Quadrant) si romanesti (Arc, Orizont, Ramuri, Vatra, Familia), precum si in mai multe antologii australiene si romanesti. In limba romana i-au aparut trei volume, "Inca un minut cu Monica Vitti" (Polirom, 1998), "Scrisori catre Monalisa" (Polirom, 1999), "Dragostea e un Trabant" (Curtea Veche, 2003). Pe 12 octombrie, la ora 16.00, lanseaza, la sediul Institutului Cultural Roman, romanul "mamabena.com" (Curtea Veche).

De ce a vrut fiica lui Radu Beligan sa fuga din tara pe vremea lui Ceausescu?

Nu cred ca trebuie sa mai explic de ce voia un tanar sa plece, pe vremea aceea. Privilegiile pe care as fi putut sa le am nu ar fi fost de natura materiala, ci mai mult de natura relatiilor. Probabil ca as fi avut o slujbulita linistita, dar eu am fost de mica amazoana. Apoi, am crescut in umbra "maestrului". Parintii mei se despartisera cand eu aveam 5 ani, iar eu am trait cu mama si cu sotul ei, Horia Lovinescu, dar sigur ca ma vedeam tot timpul cu tata, care a devenit un soi de figura mitologica a copilariei mele. Sigur ca orice copil vrea, intr-un fel sa-si depaseasca parintele. Fiind o fire ambitioasa si fiind si sefa de promotie la facultate, ma deranja ca orice facem, chiar daca ma dadeam cu capul de podea sa fiu eu, automat numele meu ma punea in categoria de privilegiati.

Pana cand am inceput sa cred ca nu-i nimic de capul meu. Asta a fost, probabil, unul din motivele sa-i spunem de tip freudian, ale fugii mele. Dar sigur ca exista realitatea romanesca, chiar daca crescusem cu Beatles-ii in urechi si cu filme americane (Veche).

Sa interpretez in aceeasi cheie psihologica faptul ca ai ales sa pui o distanta atat de mare intre tine si tatal tau? De ce nu ai ales Europa sau America?

In primul rand ca as fi vrut sa ma duc in lumea noua, nu in Europa. Calatorisem in Europa si stiam ca, in calitate de roman, in Europa as fi fost intotdeauna ca un cetatean de mana a doua si nu suportam ideea ca eu, si poate si copiii mei, sa fim priviti ca niste meteci. Cum adica, din lac in put? Nu, daca plec, vreau sa fie intr-un loc in care sa am macar iluzia ca mi se ofera o sansa cinstita. Sunt si de formatie anglista, am crescut cu limba engleza si ma simt bine-n ea, deci vroiam un spatiu de limba engleza. America nu era pe placul meu, in Canada era prea frig si eu am circulatia proasta, asa ca a ramas Australia, despre care se spunea ca are o industrie

cinematografica in plina dezvoltare, in plus, era cat mai departe de imperiul sovietic! Deci, o calatorie aproape adamica, as spune. Daca stai bine si te gandesti, un taram mai matern nu se poate concepe, pentru ca, nu-i asa, este tara marsupialelor! Iata, nordul meu e patern, sudul e matern!

Cum a fost adaptarea?

Nu vreau sa fiu sexista, dar cred ca femeile se adapteaza oriunde si oricum. Cei care au probleme de adaptare sunt barbatii, pentru ca sunt mult mai orgoliosi si nu suporta gandul ca daca au fost cineva in tara de bastina sa ajunga sa spele closete in alta parte. Am observat in comunitatea romana din Melbourne ca, in majoritate, cei care devin pacienti psihiatrici sunt barbatii si tot ei sunt cei care, dupa 20 de ani, se intorc in Romania, unde iarasi sunt straini. Eu nu vroiam decat sa pot trai decent, sa-i pot oferi ceva copilului meu. Gloria, asta era vax! Asa gandeam atunci. Zece ani de zile nu am citit o carte, pentru ca munceam 16 ore pe zi.

De asta a venit scrisul atat de tarziu?

Evident, pentru ca, de fapt, ce este scrisul, romanul, decat singura formula de a comenta, intr-un mod comestibil, rahatul in care ne aflam si de a incerca sa gasesti un sens lumii si a nebuniei. Or, nu poti sa scrii daca nu stii. Apoi, pana pe la 33 de ani, nu mi-a trecut prin cap ca o sa scriu, cu atat mai putin intr-o limba straina, pentru ca forma mea de exprimare artistica era filmul. Si apoi, aparusera copiii si trebuia sa le explic altfel decat prin vorbe cine suntem noi si de unde venim. Noi, femeile suntem cele care povestim, povestile prin femei se transmit, barbatii trebuie sa mearga la vanatoare, sa arunce bombe, sa cucereasca.

Cum scrii, te asezi la masa cu gandul asta, sau te loveste brusc inspiratia si n-ai incotro, trebuie sa scrii?

Eu scriu in engleza, anul mi-e impartit in perioade de scris, de redactat si de tradus, dar sigur, ca sa-l citez pe Marquez, scriitorul e ca o gospodina, stie cand s-a copt romanul-prajitura. Si atunci se asaza la masa de scris.

Scrierile tale sunt populate de amazoane. Ca sa pastram cheia psihologica, ce sunt ele pentru tine?

In primul rand este un fel de glumita intre mine si Adriana Babeti. Dincolo de asta, este modul de a spune ca nu vreau sa fiu definita ca scriitoare-barbat, sunt pur si simplu scriitoare, nu are nici un fel de importanta natura mea biologica. Amazoana este o fata care nu vrea sa fie nici gratioasa, nici iubita, nici "barbata", vrea sa fie pur si simplu ea.

(interviu realizat de Ara Septilici)